

telser, det danske Folk havde med Hensyn til Fremgangsmaaden ved den danske Neutralitets Hævvelse paa Punkter, hvor den ikke var udtrykkelig forandret. Det er kekendtgjort med de samme Ord før 1. August og efter 5. August, og den Virksomhed, som man i Enighed mellem det konservative Folkeparti og Venstre under mangfoldige Forhandlinger har knyttet til Bekendtgørelsen af 1. August, har derfor intet som helst Holdepunkt i de virkelige Forhold.

Det ærede Medlem synes at lægge en særlig Vægt paa Grunden til, at Minespærringen skete. Dertil kan jeg svare kortelig dette, at det var vor Opiattelse, at som Forholdene forelaa i 1914 — og de var jo meget ændrede fra tidligere Tid —, var denne Minespærring det bedste Middel til at holde Danmark udenfor de krigerske Begivenheder, som da var ved at udspinde sig. Og naar vi kom til det Resultat, at det var det bedste Middel dertil, blev vi i denne Henseende paavirket baade af den Forespørgsel, der rettedes til os fra Tysklands Side, og de Handlinger, der fandt Sted fra tysk Side ved Afspærringen i den sydlige Del af Langelandsbæltet. Men det synes her at have sat sig fast paa en underlig Maade i det ærede Medlems Forestilling, at naar denne Handling skete i dansk Interesse af, hvad han kalder Opportunitets-hensyn, var der derigennem sket et Brud paa den ligelige Neutralitet. Det forekommer mig at være en aldeles gaadefuld og helt ufattelig Slutning, som det ærede Medlem i den Henseende drager. Denne Handling skete for at bevare Neutraliteten for Danmark, og det lykkedes gennem denne Handling at bevare Neutraliteten for Danmark. Det lykkedes at faa fuld Forstaaelse deraf hos begge de krigsførende Parter, ikke saaledes, at man først indhentede Englands Samtykke dertil, thi det er aldrig sket, men saaledes, at efter at England havde faaet Meddelelse derom, stillede England sig med fuld Forstaaelse deroverfor. Derfor var der i dette at handle i dansk Interesse, hvad vi havde fuld Ret til, ikke nogen som helst Modsætning til den ligelige Neutralitet. Thi det var ikke saaledes, at det var en godkendt Neutralitetsregel, at Bælterne ikke maatte spærres. Der havde været mange Bestræbelser for at faa dette fæstnet i Aftaler, og Ønsker derom havde været fremme under de Forhandlinger, der fandt Sted i 1907, men da glippede netop disse Bestræbelser, og Spørgsmaalet blev staaende aabent, saa hver Stat selv kunde træffe egne Beslutninger i egen

Interesse. Det ærede Medlem gav paa dette Punkt et ejendommeligt Vidnesbyrd om, hvorledes han drager sine Slutninger. Han læste op en Udtalelse af mig, hvori jeg havde sagt dette, at selv om Neutraliteten krænkedes paa et eller andet Punkt, kunde vi alligevel fortsætte en Politik, hvorved Danmark undgik at blive Parthaver i Krigen, og det ærede Medlem lagde i denne Sætning — selv om der skulde ske en Neutralitetskrænkelse paa et eller andet Punkt — den højst forunderlige Slutning, at deri skulde jeg have indrømmet, at vi havde krænkert Neutraliteten ved Foranstaltningerne i Lille-Bælt. Jeg tror ikke, der er et Menneske her i denne Sal, som ikke vil forstaa, hvor urimelig den Slutning, som det ærede Medlem paa dette Punkt søgte at drage, i Virkeligheden var. Men det ærede Medlem har jo sin ejendommelige Forestilling om, hvad Begrebet ligelig Neutralitet vil sige. Ligelig Neutralitet er ingenlunde, som det ærede Medlem tror, en Modsætning til Begrebet velvillig Neutralitet. En Neutralitet kan være velvillig, maa naturligt være velvillig overfor begge Parter og er da en ligelig Neutralitet. Den ligelige Neutralitet brister heller ikke, fordi den ene eller den anden Foranstaltning, som en Stat træffer, muligvis paa et givet Tidspunkt, saadan som Forholdene rent praktisk ligger, er til Gunst for den ene eller den anden Part. Det ærede Medlem har ment, at de Begivenheder, der fandt Sted ved Spærringen, skulde være Udtryk for en uligelig Neutralitet; der bestod en Slags sømilitær Aftale med Tyskland, siger han. Det er ganske urigtigt. Naar det ærede Medlem fremdrager Admiral Tirpitz, vil jeg gerne overfor dette sige — jeg har sagt det før i denne Sal, — at i al Almindelighed tror jeg ikke, man skal lægge for megen Vægt paa de tyske Militærpolitikeres Dom over vore Forhold, de, som førte deres eget Land ud i den størst mulige Ulykke. Men det ærede Medlem vil maaske ved sin flittige Læsning af Admiral Tirpitz have lagt Mærke til dette, at Admiral Tirpitz mener, at den Bæltspærring, der fandt Sted, var i August. Maaned snarest til Fordel for Tyskland, men i Oktober 1914, mener Admiralen, var den skadelig for Tyskland og gavnlig for England. Jeg ved ikke, om det ærede Medlem nu heraf vil drage den Slutning, at saa var der en uligelig Neutralitet til Fordel for Tyskland i Maanederne August og September og en uligelig Neutralitet til Fordel for England fra Oktober Maaned og videre frem i de følgende Aar. Nej, jeg tror, enhver der er til Stede her, vil være